

REFERAT Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget d. 28-11-2022

Mødedato Mandag d. 28. november 2022 kl. 17:00

Mødested Mødelokale 2

Indholdsfortegnelse

SUU Orientering vedr. kapacitetsudvidelse på Lundskolen.....	3
SUU Udmøntning af effektivisering i 2023 og 2024.....	5
SUU Klassekvotienter.....	7
SUU Fordeling af ressourcer på skoleområdet.....	10
SUU Orienteringspunkt.....	12
SUU Underskriftsark - Skole, Unge og Uddannelsesudvalget.....	13

Punkt 1: SUU Orientering vedr. kapacitetsudvidelse på Lundskolen

00.30.08-P19-28-18

Resume

Byrådet har i 2019-2021 afsat samlet 36 mio. kr. til kapacitetsudvidelse af Lundskolen. I december 2021 tiltrådte Byrådet indstillingen om, at Højen 1 skal benyttes af Lundagerskolen. Det tidligere Børne- og Uddannelsesudvalg har i deres behandling af sagen den 9. december ønsket, at der udarbejdes en helhedsplan, så hele Lundagerskolen flytter til Højen 1. Dette frigør den nuværende bygning, som Lundagerskolen er i, der kan benyttes til kapacitetsudvidelsen af Lundskolen, som er på samme matrikel. I efteråret 2022 er der igangsat udarbejdelse af en ny helhedsplan for Lundskolen, som fremlægges for Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget i foråret 2023. I helhedsplanen vil der indgå et økonomisk overblik over planens gennemførelse.

I denne sag orienteres Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget om status og forventet fremdrift for projektet med at udvide kapaciteten på Lundskolen.

Sagen afsluttes i Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Befolkningstilvæksten i Lund betyder, at der er behov for at lave en kapacitetsudvidelse på skolen. I den seneste kapacitetsanalyse for Skole-, Unge- og Uddannelsesområdet er Lundskolen den skole med det hastigst voksende elevgrundlag, hvor der frem mod skoleåret 2025/2026 forventes en elevtalsstigning på 162 elever, stigende til 250 elever i 2029/2030. Elevtalsstigningen betyder, at Lundskolen forventes at skulle udbygges til 4 spor begyndende med indskoling og mellemtrin.

Byrådet har tidligere afsat midler til udvidelsen af Lundskolen fra 2 til 3 spor. I januar 2019 er der afsat 0,5 mio. kr. til udarbejdelse af en helhedsplan for udvidelse fra 2 til 3 spor, i september 2020 er der afsat 3,0 mio. kr. til fase 1, som omfatter ombygning af gymnastiksalen til musiklokaler, og senest i marts 2021 er der afsat 32,5 mio. kr. til fase 2 i helhedsplanen med opførelse af en ny indskolingsfløj og faglokale til billedkunst. Der er således afsat samlet 36 mio. kr. til kapacitetsudvidelsen.

I detailplanlægningen af de to faser, der er bevilliget midler til, opstod udfordringer. Der viste sig ikke at være mulighed for at gennemføre den planlagte udbygning pga. høj befæstigelsesgrad og problemer med afledning af regnvand. Der er dog i forbindelse med fase 2 sikret modulbyggeri til genhusning, hvor der er 4 klasselokaler.

Byrådet tiltrådte den 13. december 2021 indstillingen om, at Højen 1 skal benyttes af Lundagerskolen. Det tidligere Børne- og Uddannelsesudvalget har i deres behandling af sagen den 9. december ønsket, at der udarbejdes en helhedsplan, så hele Lundagerskolen flytter til Højen 1. På den baggrund besluttede Direktionen, at aflyse det planlagte EU-udbud af rådgiver- og efterfølgende entreprenøropgave på Lundskolen. Flytning af hele Lundagerskolen indebærer, at deres tidligere bygning kan indgå i løsningen af Lundskolens kapacitetsudfordring, da de to skoler ligger på samme matrikel. Det forventes, at sikre, at de tidligere problemer med befæstigelsesgrad og afledning af regnvand kan løses. Børne- og Uddannelsesudvalget er orienteret skriftligt om beslutningen den 14. december 2021.

I efteråret 2022 er der igangsat udarbejdelse af en ny helhedsplan, hvor anvendelsen af Lundagerskolens lokaler indgår. Det forventes, at en ny helhedsplan er klar i foråret 2023. Parallelt med dette arbejde undersøges mulighederne for at sikre kapaciteten gennem pavillonbyggeri på kort sigt, hvor der forventes at være behov for yderligere 3-5 klasselokaler.

Der er afsat en bevilling på 36 mio. kr. til det oprindelige projekt på Lundskolen, der er sat på pause. Projektet omfattede at udbygge skolen fra 2 til 3 spor. Der er pr. september 2022 et samlet forbrug på 5 mio. kr. til forprojektering, udarbejdelse af den første helhedsplan, etablering og løbende udgifter til pavillonbyggeri til genhusning med 4 klasselokaler, samt udarbejdelse af den nye helhedsplan. Anlægsprojektet forventes at blive med et andet indhold, nu hvor Lundagerskolens lokaler benyttes, og samtidig viser den seneste elevtalsprognose behov for at udbygge skolen til 4 spor.

Det kommunale anlægsloft betyder, at den afsatte anlægsramme på Skole-, Unge- og Uddannelsesområdet skal følges tæt, og økonomiske omdisponeringer i projektet for Lundskolen får indflydelse på hvilke øvrige anlægstiltag, der kan gennemføres på samme tidspunkt.

I anlægsprojektet på Lundskolen vil der være løbende udgifter til den opstillede pavillon til genhusning. Det forventes, at der gennemføres yderligere kapacitetstiltag i 2023 for ca. 10 mio. kr. for at sikre, at der er plads til elevtalsstigningen frem til, at den varige kapacitetsudvidelse er klar. Den varige kapacitetsudvidelse på Lundagerskolen kan først gennemføres, når Lundagerskolen er fraflyttet i 2025. Her forventes den resterende del af bevillingen at blive benyttet, samt at der er behov for en tillægsbevilling, da projektet nu omfatter udbygning til 4 spor. Se investeringsoversigten i bilag.

De endelige forventninger til udgifter og disponeringen estimeres i forbindelse med den nye helhedsplan, der er færdig i foråret 2023.

/SSN

Bilag

Investeringsoversigt - 28-11-2022 Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget_

Punkt 2: SUU Udmøntning af effektivisering i 2023 og 2024

00.30.00-000-2-22

Resume

Byrådets partier indgik den 13. september 2022 en budgetaftale for 2023-2026. Af budgetaftalen fremgår det, at *"forligspartierne er enige om at forhøje den årlige effektivisering i kommunen, helt undtagelsesvis, med 0,5% i 2023 og 2024 for at sikre kommunens økonomi og dermed mulighederne for at levere god velfærd – både her og nu og på den lange bane."*

Partierne besluttede desuden, at udmøntningen af det ekstra effektiviseringskrav skal ske i de respektive fagudvalg, og at det specialiserede socialområde friholdes fra den ekstraordinære effektivisering.

For Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalgets budget svarer den yderligere effektivisering til -4,9 mio. kr. i 2023 og yderligere -4,9 mio. kr. i 2024, svarende til i alt -9,8 mio. kr. i 2024.

Med budgetaftalen for 2023 er det ligeledes vedtaget at tilføre skoleområdet 5,5 mio. kr. i 2023 til et løft af den almene undervisning.

Udvalget bedes tage stilling til, om forvaltningen skal udarbejde et effektiviseringskatalog, som Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget kan tage stilling til på kommende møde. Hvis udvalget beslutter, at der skal udarbejdes et effektiviseringskatalog vil de vedtagne effektiviseringer kun reducere ovenstående rammereduktion. Alt efter hvilke forslag der vedtages, vil det få forskellig effekt i 2023 og 2024. Det forventes dog, at hovedparten af de potentielle forslag får effekt i 2024. Effektiviseringer, som har betydning for serviceniveauet, skal vedtages af Byrådet.

Sagen afgøres af Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget tager orienteringen om udmøntning af effektivisering til efterretning.
2. Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget drøfter ønske om udarbejdelse af effektiviseringskatalog.

Beslutning

Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget tog orienteringen om udmøntning af effektivisering til efterretning og vedtog, at der skal udarbejdes et effektiviseringskatalog.

Sagsfremstilling

Byrådets partier indgik den 13. september 2022 en budgetaftale for 2023-2026. Af budgetaftalen fremgår det, at *"forligspartierne er enige om at forhøje den årlige effektivisering i kommunen, helt undtagelsesvis, med 0,5% i 2023 og 2024 for at sikre kommunens økonomi og dermed mulighederne for at levere god velfærd – både her og nu og på den lange bane."*

Partierne besluttede desuden, at udmøntningen af det ekstra effektiviseringskrav skal ske i de respektive fagudvalg, og at det specialiserede socialområde friholdes fra den ekstraordinære effektivisering.

For Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalgets budget svarer den yderligere effektivisering til -4,9 mio. kr. i 2023 og yderligere -4,9 mio. kr. i 2024, svarende til i alt -9,8 mio. kr. i 2024.

Effektiviseringerne er udmøntet som generelle rammereduktioner på de enkelte politikområder, som følger:

	2023	2024
Uddannelsesområdet	-4,4 mio. kr.	-8,8 mio. kr.
Ungdomscentret	-0,4 mio. kr.	-0,7 mio. kr.
Tværgående Enhed for Læring	-0,1 mio. kr.	-0,3 mio. kr.

I alt

-4,9 mio. kr.

-9,8 mio. kr.

Med budgetaftalen for 2023 er det ligeledes vedtaget at tilføre skoleområdet 5,5 mio. kr. i 2023 til et løft af den almene undervisning.

Udvalget bedes tage stilling til, om forvaltningen skal udarbejde et effektiviseringskatalog, som Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget kan tage stilling til på kommende møde. Hvis udvalget beslutter, at der skal udarbejdes et effektiviseringskatalog, vil de vedtagne effektiviseringer kun reducere ovenstående rammereduktion. Alt efter hvilke forslag der vedtages, vil det få forskellig effekt i 2023 og 2024. Det forventes dog, at hovedparten af de potentielle forslag får effekt i 2024. Effektiviseringer, som har betydning for serviceniveauet, skal vedtages af Byrådet.

Administrationen vil på mødet fremlægge konsekvenserne af den forhøjede effektivisering.

/SSN

Punkt 3: SUU Klassekvotienter

17.02.00-A00-2-21

Resume

Forligspartierne tilkendegav i budgetaftalen for 2021 et ønske om at drøfte omfanget af klasser med høje klassekvotienter. I budgetaftale for 2022 fremgår endvidere, at udvalget skal undersøge den mulige effekt af potentielt at nedsætte antallet af elever i klasserne. Undersøgelsen skal have fokus på generel trivsel, faglighed og reduceret ensomhed i et elevperspektiv, men også på lærernes muligheder for at bringe deres faglighed i spil.

Administrationen har på den baggrund samlet lovgivning, forskning og opmærksomhedspunkter, som fremlægges for udvalget.

Sagen afsluttes i Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget drøfter omfanget af klasser med høje klassekvotienter.
2. Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget tager orienteringen vedr. mulig effekt af potentielt at nedsætte antallet af elever i klasserne til efterretning.

Beslutning

Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget drøftede sagen og tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Forligspartierne tilkendegav i budgetaftalen for 2021 et ønske om at drøfte omfanget af klasser med høje klassekvotienter. I budgetaftale for 2022 fremgår det endvidere, at udvalget skal undersøge den mulige effekt af potentielt at nedsætte antallet af elever i klasserne. Undersøgelsen skal have fokus på generel trivsel, faglighed og reduceret ensomhed i et elevperspektiv, men også på lærernes muligheder for at bringe deres faglighed i spil.

Lovgivning

Af folkeskolelovens § 17, stk. 1 fremgår det, at elevtallet i folkeskolens klasser ved skoleårets begyndelse, som udgangspunkt ikke må overstige 28 elever. Kommunalbestyrelsen kan, i særlige tilfælde, tillade et højere elevtal ved skoleårets begyndelse, dog må elevtallet ikke overstige 30. Endvidere har kommunalbestyrelsen fastsat retningslinjer for, hvornår en skoleleder kan afvise en elev i forhold til frit skolevalg. Disse retningslinjer fremgår af bilaget til Styrelsesvedtægterne for Horsens Kommunes skolevæsen.

I september 2022 indgik folkeskoleforligskredsen dog en aftale om at sænke klasseloftet i 0. - 2. klasse fra 28 til 26 fra skoleåret 2023/2024. Formålet med aftalen er at give de yngste elever en god skolestart, som understøtter børnenes faglige, trivselsmæssige og sociale udvikling. Børne- og Undervisningsministeren vil fremsætte lovforslag herom i januar 2023.

Klassekvotienter i Horsens Kommune

Af nedenstående tabel fremgår udviklingen af den gennemsnitlige klassekvotient i Horsens Kommune sammenlignet med landsgennemsnittet.

Tabel 1: Klassekvotienter for Horsens Kommune og landsgennemsnit fra 2016-2019

	Horsens Kommune	Landsgennemsnit
2018	22,5	21,5
2019	22,5	21,4
2020	22,3	21,2

Kilde: Danmarks Statistik

Klassekvotienten i Horsens Kommune har ligget meget stabilt de seneste fire år, og er kun faldet med 0,1 fra 2018 til 2021, hvor den ligger på 22,1. Horsens Kommune ligger i 2021 1,4 over landsgennemsnittet og har ligeledes været over landsgennemsnit de seneste fire år. På mødet præsenteres et overblik over klassekvotienterne på skolerne i Horsens Kommune.

Forskning omkring betydningen af antal elever i klassen

VIVE har kortlagt den internationale forskningsviden om klassekvotienter over de sidste 30 år. I korthæftningen indgår i alt 127 undersøgelser på tværs af 41 lande. Undersøgelserne fokuserer på børn i børnehaver eller grundskole, og har alle en veldefineret kontrolgruppe.

Konklusionen af forskningsoversigten er, at klassens størrelse i bedste fald har en meget lille effekt på elevernes faglige resultater. Undersøgelserne viser samlet set, at elever i små klasser læser en lille smule bedre end elever i større klasser. Samtidig ses til gengæld en meget lille negativ effekt af at være i små klasser ift. matematik. Denne sammenhæng er ikke signifikant, og er derfor ikke så stærk, at statistiske usikkerheder kan udelukkes, men samtidig kan det heller ikke udelukkes, at der er elever i små klasser, hvis faglige kunnen påvirkes i forkert retning. VIVE peger på, at det har store økonomiske konsekvenser at mindske klassestørrelsen, og undersøgelsens resultater peger på, at der ikke vil kunne forventes tilsvarende store positive effekter på elevernes faglige kunnen. Det er vigtigt, at der etableres mere viden om forholdet mellem klassestørrelse og elevers faglighed, for at kunne vurdere, hvordan pengene bruges bedst. Hvis der er behov for uddybning, er der mulighed for at læse hele VIVES korthæftning, som er vedhæftet som bilag.

Der findes derudover meget lidt forskning omkring klassestørrelsers effekt på elevers trivsel både nationalt og internationalt. VIVE har derfor igangsat et forskningsprojekt, som udover effekten på de faglige præstationer ligeledes undersøger effekten af elevers trivsel samt behov for specialundervisning. Forskningsprojektet forventes afsluttet i december 2023.

Opmærksomhedspunkter ifm. sænkning af klasseloftet

Selvom der i forskningen ikke findes entydige svar omkring effekten af at sænke antallet af elever i klasserne, er det muligt at identificere nogle opmærksomhedspunkter samt økonomiske og pædagogiske overvejelser:

- Hvis klasseloftet sænkes yderligere, vil det naturligvis føre til et øget antal klasser. Hvis klasseloftet eksempelvis sænkes til 24 elever pr. klasse, vil det ifølge administrationens beregninger i skoleåret 2023/2024 medføre oprettelse af 19 ekstra klasser ift. det nuværende loft på 28 elever. Disse 19 ekstra klasser vil koste 15,2 mio. kr. årligt i drift (800.000 kr. pr. klasse) samt en anlægsinvestering mellem 86 og 105 mio. kr.
- Som ovenstående beregninger illustrerer, vil en sænkning af klasseloftet sætte pres på kapaciteten. Dette vil særligt gøre sig gældende på de skoler, hvor kapaciteten i forvejen er udfordret, da disse skoler naturligt også har en højere klassekvotient i forvejen.
- Uden tilførsel af midler til området, vil en ændring i klassekvotienten, give anledning til ressourcemæssige prioriteringer ift. antallet af timer med to-lærer ordning. Flere klasser kræver flere lærere, og det vil derfor kræve ekstra tilførte ressourcer at opretholde tilsvarende antal timer med to-lærerordning. Dermed bliver det en pædagogisk overvejelse af, om elevernes trivsel og læring bedst understøttes af en lavere klassekvotient eller en opretholdelse af antallet af timer med to-lærerordning.
- Fastsættelse af klasseloft påvirker de enkelte skoler meget forskelligt. Dels har det større økonomisk betydning for driften af en lille skole, om de er tvunget til at have et eller to spor, end det har for en stor skole, om de har tre eller fire spor. Derudover kan de lokale forhold og elevsammensætningen have betydning for ovenstående overvejelse om, hvorvidt det er en lavere klassekvotient eller flere timer med to-lærer ordning, der vil give de bedste rammer for børnene.

/HEK og SSN

Bilag

Punkt 4: SUU Fordeling af ressourcer på skoleområdet

00.30.00-S00-15-22

Resume

I Horsens Kommunes budgetaftale for 2022-2025 er der udtrykt ønske om at sikre, at de midler som tildeles skolerne, også kan mærkes ude i yderste led i skolernes hverdag. Derfor ønskede det daværende Børne- og Uddannelsesudvalg (nuværende Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalg) at blive forelagt en analyse af fordelingen af ressourcer for skolerne i Horsens Kommune.

I sagen orienteres Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget om resultaterne af analysen. Analysen viser, hvordan ressourcerne fordeles på kommunens skoler i forhold til ledelsesfunktioner, administration, tekniske servicefunktioner, segregering og undervisningsfunktioner.

Sagen afsluttes i Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I Horsens Kommunes budgetaftale for 2022-2025 er der udtrykt ønske om at sikre, at de midler som tildeles skolerne, også kan mærkes ude i yderste led i skolernes hverdag. Derfor ønskede det daværende Børne- og Uddannelsesudvalg (nuværende Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalg) at blive forelagt en analyse af fordelingen af ressourcer for skolerne i Horsens Kommune.

Analysen tager udgangspunkt i skolernes forbrug for finansår 2020 og 2021 og er opdelt for henholdsvis almenskolerne og specialskolerne/afdelingerne.

Fordeling af ressourcer for almenskolerne

Almenskolernes ressourcer fordelte sig meget ens i både år 2020 og 2021 (se figur 1 i bilaget). Langt størstedelen (66-67 %) af udgifterne gik til undervisningsfunktioner. Undervisningsfunktioner dækker her over alle former for lærere og pædagoger, som deltager i undervisningen. Størstedelen af skolerne ligger tæt på dette gennemsnit, dog er der enkelte skoler, som bruger enten en væsentlig mindre (57,3%) eller større andel (73,5%).

Den næststørste andel af skolernes forbrug går til 'resterende udgifter' (13 % i 2021), som dækker over bygningsdrift samt elev- og undervisningsdrift. Der er her stor variation skolerne imellem varierende fra 9,7 til 19,0 %.

I 2021 brugte almenskolerne i gennemsnit 9,2 % af det samlede forbrug til betaling for segregering af elever mod 8,2 % i 2020. De fleste skoler ligger relativt tæt på gennemsnittet, mens et par skoler ligger markant over med op til 18,7 % af forbruget, der anvendes til segregering.

Derudover gik 6 % af udgifterne til ledelsesfunktioner, som dækker over alle ledelsesfunktioner herunder fx skoleledere, afdelingsledere og pædagogiske ledere. Her ses en lille variation skolerne imellem, hvor særligt de mindre skoler benytter en større andel af det samlede forbrug på ledelsesfunktioner. Dette skyldes, at en skoleleder og eventuelle pædagogiske ledere er nødvendig, uanset hvor lille skolen er.

2 % af skolernes ressourcer går til administration og de sidste 3 % til tekniske servicefunktioner. Variationen er her lille i mellem skolerne.

Fordeling af ressourcer for specialskolerne og centerklasser

Specialskolernes ressourcer fordelte sig ligeledes meget ens i både år 2020 og 2021 (se figur 2 i bilaget). Ligesom for almenskolerne gik størstedelen også her til undervisningsfunktioner (83 %). Denne andel er væsentlig større end for almenskolerne. Dette skyldes flere ting; Først og fremmest kræves der ofte flere

og dyrere undervisningsfunktioner på specialskolerne. Derudover deler flere af specialafdelingerne delvist udgifter med almenkolen, således at specialafdelingen har en mindre andel som går til ledelse, administration, tekniske servicefunktioner og bygningsdrift. Den største forskel skyldes dog, at almenkolerne betaler en segregeringsafgift for segregerede elever, hvilket specialskolerne ikke gør.

Dermed er andelen, som gik til 'resterende udgifter' også væsentlig lavere for specialskolerne, som udgjorde 8 %. Her varierede skolerne dog en del. De to specialskoler brugte begge ca. 11,5 %, hvorimod specialafdelingerne/centerklasserne brugte væsentlig mindre mellem 3,8 % og 8,4 %. Dette skyldes, at bygningsdrift deles med almenkolen.

Ledelsesfunktioner udgjorde 5 %, administration 2% og de sidste 2 % af de samlede ressourcer gik til tekniske servicefunktioner. Her er variationen skolerne imellem lille.

I vedlagte notat kan ses en mere detaljeret beskrivelse af de enkelte funktionskategorier, hvad de præcist dækker over og variationen skolerne imellem for de enkelte funktionskategorier.

/SSN

Bilag

Analyse af fordelingen af ressourcer for skolerne i Horsens Kommune

Punkt 5: SUU Orienteringspunkt

00.22.02-P07-1-21

Indstilling

Direktionen indstiller, at

1. Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

- Personsager (lukket punkt)
- Fleksible anlægsrammer mellem BD og SUU

Punkt 6: SUU Underskriftsark - Skole, Unge og Uddannelsesudvalget

00.13.06-A50-4-21

Resume

Underskrift til beslutningsprotokol.

Beslutning

Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget godkendte beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkende og underskrive beskrive beslutningsprotokollen, skal mødedeltagerne klikke på "godkend".